

strašnejo škodo kakor toča so pa napravili hudourniki, kateri so rodovitno zemljo z vinogradov in njiv čisto oderli, in ž njo senožete in pašnike zasuli. Kar je 11. ostalo, je bilo 12. pokončano. — Tako je vse prejšnje veselje v žalost in jok spremenjeno. Ljubi bravci! dobri Slovenci! v imenu svojih sirot vas preserčno milošnje prosim, in z Jobom govorim: „usmilite se nas, usmilite se nas, saj vi prijatli naši, zakaj Božja roka je nas strašno zadela.“ Lansko leto strašna suša, letošnje pa huda ploha in toča! Ako bi se pod milim nebom dobrotnikov našlo, ki bi radi sirotam na pomoč pristopili, naj pošljejo meni milodare, ktere bodem siromakom vestno razdelil. Tudi lepo prosim, če bi bilo komu mogoče, naj nam pošlje ajde za seme, ktere mi nimamo ne zerna. Za vse vam bomo hvaležni in bomo za vas molili. *)

Štefan Korošec, kurat.

Iz Koroškega. Iz Velkovca 12. junija. — Danes je huda ura v kratkem vse upanje kmetov odnesla. Toča je šla kakor kokošje jajca debela, nazadnje se je pa še oblak utergal. Šest sosésk našega okraja je čisto ob vse, kar je polje tako lepo obetalo.

— Iz Celovca 13. junija. Pervo kupčijsko društvo štajerskih vinorejcov je tudi pri nas napravilo zalogo štajerskih vin, in prodaja jih po prav nizki ceni.

Iz Pazina 16. t. m. Pisal sem unidan, kako so se pri nas svilne gosence obnesle; danes pa povém, da je pri nas to delo za letos že popolnoma dokončano, in prodali so naši kmetovavci kokone že Montonezarjem po 1 fl. 20 kr. funt; v Kopru jih pa plačujejo po 2 fl. funt.

Iz Šmartna poleg Kranja. * Prerokovanje hude ure, ki smo ga unidan v „Novicah“ brali, se žalibog! hudo spolnuje. Od toče je slišati, da je že v več krajih polje in vinograde pobila; strela je pa pri nas veliko žalost naredila. Pretekli petek opoldne grejo trije ljudje iz Srednega Bitna: domač fant 17 let star in pa dve dekli na sorško polje, krompir osipat; proti trem pride od severja huda megla, ki nam je pa le malo zaželjenega dežja dala. Oni trije delavci so bili na polji brez vsega zavetja, torej se vkup vstopijo in se z veliko rjuho pokrijejo. Pri ti priči strela va-nje udari in vse tri mahoma ubije. Jok in žalost domačih in sosedov sta bila silno velika, ko so vse tri merlice na enem vozu domu pripeljali. Fant, Rantov Jaka, edini sin, je bil pred v ljudski šoli, je očetu in drugim marsikaj zrajtal in zapisal, in sosedom „Novice“ in „Danico“ bral; tudi obe dekli ste bile delavne in pametne ženski; toraj vsi po fari žalujemo in molimo čudne pota Božje. Od treska in hudega vremena reši nas o Gospod!

Iz Ljubljane. Kmetijska družba po višjem sporočilu dobiva od svojih podružnic vsako leto spomladi popis: kako kaže letina za žito, mervo, sadje in tertu na Krajskem. Povzamemo ob kratkem, kar so o tej zadevi pisale. Ozimina stoji prav lepo na Gorenskem in Dolenskem; če Bog obvaruje polje hude ure, bo pridelk obilen. V okolici bistriški na Notrajskem pa je obila moča ozimini in koruzi škodovala. — Jaro žito stoji sploh lepo; v nekterih krajih ga je pomladansko merzlo vreme nekako zadržalo; v okolici bistriški mu je tudi preobilna moča škodovala. Krompir, fižol in kar je sicer okopavnega sada kaže dobro; sém ter tje je slana fižol posmodila, pa ne dosti. — Senožeti in deteljša so kaj lepe; le lanska prevelika suša je posmodila marsikako žlahno travico, zato spodnje trave ne bo povsod obilo in marsikod se bo manj nakosilo kakor je kazalo. Terta obeta le srednji pridelk. Silni mraz je pobral večidel staro tersje; mlado pa poganja dobro. — Sadja bo komaj srednje mero; češnj in posebno češpelj bode dokaj; hrušk manj, celó malo pa bo jabelk. Cvetelo je vse lepo; potem je pa cvet začel odpadati. — Gospod magistratni ekonom Pod-

krajšek nam je na znanje dal, da kakor poprejšne leta je tudi letos bilo senó (s prihodnjo otavo vred) na 10¼ oralov veliki drenaženi mestni senožeti pod Rakovnikom po javni dražbi prodano. Skupilo se je letos 516 gold. in 40 kr., tedaj spet 78 gold. več memo lani. Čedalje očitniši se tedaj tu kaže velik dobiček, ki ga donša drenaža močirnim travnikom; nikoli več kakor kakih 80 gold. se je poprej skupilo za malopridno mervo na ti senožeti, kjer sedaj žlahna trava toliki dohodek daje, in ga bo v dveh ali treh letih dajala še več, kadar bo cela senožet od konca do kraja se zarastla z novo sladko travo. — Blejsko grajšino je kupil gosp. Ruard. — Kreutzberg je došel s svojim zverinjakom v petek v Ljubljano, kjer bode ostal do 27. t. m.

Iz Ljubljane. V petek se bojo podali naš svetli knez na Dolensko, kjer bojo blagoslovili dvě nove cerkvi: Suhorsko in Dragatuško, ktere ste večidel samo na Njih stroške zidane bile. Ker že delj časa nismo omenili, kako je z nemško-slovenskim slovníkom, ki je tudi dar iz Njih blagih rok, povém pri ti priliki, da je na 98. pôli družega zvezka natisnjen do besede „Stipulation“. Iz serca želimo, da bi se prepridni vrednik g. Cigale, ki se je mogel zavoljo bolehnosti v Karlove vrelce podati, kmali kmali okreval, in v kratkem izgotovil veliko, častno delo. Svetli knez serčno želijo, da bi mogoče bilo, da bi prišel potem berž slovensko-nemški del v natis. — Preteklo sredo je bila volitev nove predstojnice našega nunskega samostana; precej vroča je bila volitva, ker ena stranka (s 15 glasovi je hotla gospó mater Joano, druga (s 13 glasovi) gospó mater Jožefo; le za dva glasa je tedaj zmagala mater Joana. Potlej se pa čudite, da so posvetne volitve včasih tako „hitzig“, če celó v tistem samostanu niso drugače! — Gospod Knobleherjevega naslednika, gospoda Jož. Gostner-ja, je smert kmali za njim vzela. Kakor „Volksfr.“ piše, je umerl 3 dni za njim v Chartumu.

Iz Ljubljane. Unidan smo povedali, da je Nj. eksc. gospod minister baron Bruck, izvoljeni ud naše kmetijske družbe, jo počastil s prav prijaznim dopisom. Naj povém še, da tudi slavni gospod knez Janez Adolf Schwarzenberg, predsednik c. k. česke kmetijske družbe, je z veseljem stopil v versto naše družbe in ji o pristopu podaril 100 fl. — Gosp. brata Ludevik in Vilem Kranc-ova iz tukajšne cukrarije sta za pogumno otetbo v Ljubljano padlega otroka, za katerem sta v merzli letošnji zimi v vodo skočila in mu življenje rešila, sreberni zaslužni križ s krono prejela.

Novičar iz raznih krajev.

Iz Dunaja. Iz sledečih števil se dá posneti, na kateri stopnji je šolstvo v raznih cesarskih deželah; kažejo namreč, koliko rekrutov leta 1857 poterjenih je znalo pisati, koliko pa ne. V doljni Avstrii je znalo med 2649 rekruti pisati 2323; v zgornji Avstrii med 1630 1335; na Solnograškem med 1269 913; na Štajerskem med 2234 651; na Tiroljskem med 1250 217; na Koroškem med 1147 449; na Krajskem med 1062 72; na Primorskem med 1092 126; v Lombardii med 7043 2491; na Beneškem med 6678 2326; na Ogerskem med 21,474 3319; v izhodni Galiciji med 7754 208; v zahodni Galiciji med 4627 127; v Bukovini med 1143 33; na Českem med 11,111 6600; na Moravskem in Sileškem med 6209 2821; na Erdeljskem med 1346 456; v Vojvodini in Banatu med 5915 384; na Horvaškem in Slavonskem med 2430 35 in v Dalmaciji med 928 9.

Iz Ogerskega. Povsod tožijo ljudje, da imajo vročino kakor v Afriki; v zóljski stolici je pa še mesca junija tako snežilo, da je sneg vso pašo volovsko zapadel.

Iz Milana 16. jun. Tudi pri nas smo s svilnimi čer-viči letos dovoljni.

*) Če bi kdo usmiljenih Krajncov hotel siromakom, zlasti kaj ajde, poslati, jo utegne tudi po vredništvu poslati. — Vr.

Iz Rusije. Minister šolstva je ponižal šolnino, koja je bila v višjih učiliših precej velika, in je tako staršem mogoče storil, otroke v šolo pošiljati. To bo omiko ljudstva močno pospešilo. Tudi bodo napravili v vseh mestih carstva ljudske šole.

— Slišati je, da ima vlada namen, od zemljišnih posestnikov v šestih poljskih okrajinah zemljišno oprosteno kupiti.

Iz Cerne gore. Černogorske zadeve se bodo, kakor se kaže, še bolj zamotale. Francozka vlada je nek od turške terjala reči, v ktere se ne more nikakor vdati. Tirja namreč, da naj se popred meje med Černo goro in Turčijo ustanovijo in potem še le bodo začeli poslanci v Carigradu vso to reč obravnavati. Turška vlada je nek odgovorila na to, da ima razpor s knezom Danilom za notranjo zadevo Turčije in da ga bo tudi kot tako obravnavala; pri tem bo sicer poslušala prijazne svete velicij vlad, pripustila pa ne bo, da bi se vtikale v to reč, kar njeno obliko zadeva. — Francozka in ruska vlada ste rekly, da naj bi se privzel h konferencijam v Carigradu tud černogorsk pooblastenec; turška vlada je odgovorila zoper to, da bi bila s tem samostojnost Černe gore spoznana, kar se ima pa ravno še le v konferenciji rešiti.

Iz Nemškega. Njih c. k. visokost, nadvojvoda Joan so bili o prihodu v Frankobrod od ondi zbranih nemških gojzdnarjev kaj priserčno sprejeti. Dobro pomnivši zaslug, ktere si je visoki gost za kmetijstvo in gojzdnarstvo pridobil, je sklenil imenovani zbor v seji 9. t. m. Njih c. k. visokost za častnega uda zbora izvoliti, v kar je obče ljubljeni Gospod z veseljem dovolil.

— 6. junija so pokopali v Saarlouis-u delavca, ktere ga je komar upičil, kteri je berž ko ne na živini sedel, ki je imela čerm ali vrančni prisad. Ko je komar nesrečnega delovca pičil, je spustil v njegov život strup, ki ga je v kratkem s strašnimi bolečinami umoril.

Iz Francozkega. Iz Pariza 15. jun. — Kar so v Parizu dolgo govorili, to se je zgodilo; cesar je namreč namest generala Espinasse-a postavil za ministra nekega gosp. Delangle-a. To je zanimivo, ker s tem ministrom ne dobi le civile svoje pravice, temuč tudi notranja politika se verne v svoj prod, iz ktere ga je po nesrečnem napadu 14. januarja zašla. Da bi bil Delangle tako srečen, izbrusiti škerbine, ktere je njegov sprednik v politiki naredil, je na vse strani želeli. Ta premena v ministerstvu je prinesla veliko tolažbe ali vsaj toliko se more reči, da je prenapeta struna nekoliko odjenjala.

— Konferencije so imele tudi v 4. seji 10. t. m. z Moldovo in Valahijo opraviti, pa še ni bilo nič dognano v tej reči. 14. je bila 5. seja.

— „Moniteur“ od 13. junija terdi zopet, da ni res, kar angležki časnik „Times“ o groznih pripravah za vojsko govori. S tem pa res ni nič družega dokazano, kakor da prijateljstva med Parizom in Londonom še ni vsega šuša uzela. Ali „Times“ našteje več djanj, kterih francozki časnik nikakor ne more utajiti. Francozi pripravljajo na kopnem in na morju; armada, že sicer velika, raste od dné do dné; železnica bo skorej dodelana, koja bo zvezala vse vojaške postaje s šerburško terdnjavo; barke rastejo kakor iz morja. Čimu tedaj toliko priprave? Ali da se ohrani pokoj v deželi? Ali je strela namerjena drugim narodom? Take priprave o času, ko vse v terdnem miru živí, niso pripravne, sosedne dežele tolažiti in jih ne opominjati nadlog in težav, ktere izvirajo iz vojske.

— Minister vojaštva je privolil, da smejo tudi letos vojaki kmetovavcom na polji pomagati.

— V Bordeaux (Bordó) imajo že več let družtvo, ktero se imenuje „družtvo trinajstih“ in ima namen, nektere vraže ljudstva zatreti. Take vraže so: v petek nič ne

začeti, ne na pot se podati i. t. d.; to družtvo ima vsak petek gostovanje, in ker je vraža, da izmed trinajstih, ki za mizo sedé, eden v letu umerje, obhaja te gostovanja vselej 13 družtvenikov, kteri so se tudi slovesno zavezali, vse svoje započetja in potovanja samo v petkih začenjati. Preden se vsedejo za mizo, prebernejo še vse solnice, ker po vraži ljudstva tudi to nesrečo pomeni.

— V Amiens-u in okolici je bila 8. junija strašna nevihta s treskom. Postiljona, kteri je pošto peljal, je ubila strela na poti. Zadelo ga je na eni strani vratú, mu posmodila brado in sožgala obleko; uro mu je razdrobila. Šla je dalje po vajetih in ubila oba konja. Potnikom v vozu se ni nič zgodilo. Mrtvi postiljon je obsedel na svojem sedežu, še vajete v rokah deržeč.

— Cesar je hišo, v kteri je Napoleon I. na otoku sv. Helene umerl, in grob, v kterem je počival, francozki deželi pridobil. Angležka kraljica je odstopila namreč posestveno pravico gradiča Langwood in Napoleonovega groba francozkemu cesarju.

Iz Angležkega. Gotovo je, da Francozi in Angleži delajo priprave za vojsko, ne vé pa nihče, zoper koga in zakaj. Zanimivo je povedati, da je tako imenovano rezervno brodarstvo Angležev 171 parobrodov vsake verste močno, na kterih je 2200 topov. S temi morejo Angleži, kakor je unidan sir Pakington rekel, se z brodovi vseh deržav svetá skusiti.

Iz Turškega. 12. t. m. sta pripeljala dva turška parobroda 1125 vojakov in 51 kónj v Gravozi, od kodar so se 13. dalje proti Trebinju napotili.

— Kdaj se bodo začele v Carigradu konferencije o turško-černogorskih zadevah, se še nič gotovega ne vé. Vlada pošilja dan na dan vojakov po morju v Hercegovino, kteri vpriča francozkih bark v Gravozi na suho grejo. Tudi ena ruska barka s 400 vojaki in 44 topovi se je pridružila francozkim.

Iz Afrike. Namesti umerlega gosp. Gostner-ja je sedaj čast. gosp. Matija Kirhner provikar apostoljskega misiona v srednji Afriki.

Iz Amerike. Najnoveje novice iz Novega Jorka in Vašingtona naznanjajo, da sovražtvo Amerikancov od dné do dné huje prihaja zoper Angleže zavoljo tega, ker so v amerikanskem morju barke z amerikansko zastavo preiskovali. Vsled tega je bilo starašinstvo zaproseno, za pomnoženje armade in brodarstva 10 milijonov dolarjev dovoliti in 50 tavžent prostovoljnih vojakov zbrati, da se angležki preširnosti perute pristrižejo. V zboru je vstal nek starostnik ter je rekel: Vojska ni zlegov najhuji; mirno se zasramovati dati, je še veliko huje in velicega naroda nevredno, o taki priliki molčati. Angleži sami pa nikakor ne mislijo, z Ameriko resnobno kaj začeti, in amerikanska vlada je pripravljena, to reč z lepo poravnati. Upati je, da se bo ta razpor kmalo prijazno obravnal.

O zadevah národnih pripovedk,

ki jih bo izdal gosp. profesor Valjavec v Varazdinu.

Národne pripovedke, v okolici varaždinski nabrane, se že natiskujejo. Gosp. izdatelj pa misli pripovedkam pridjati tudi nekoliko národnih pesem. Ker bo tedaj natiskev tega za slovstvo naše jugoslavenske zeló imenitnega dela kake tri ali štiri tedne dalj terpelo, je gospod izdatelj čas naročila podaljšal do konca julija, doklej bo tisk gotov. To damo vsem, ki se še želijo na pohvaljeno delo naročiti, s tem pristavkom na znanje, da tudi vredništvo „Novic“ prejema do tistega časa oglase naročil, (dnar se bo poslal gosp. izdatelju še le po prejemu natisnjene knjige).

Vred.

Pogovori vredništva. Gospod F. M. v K. Prav radi bi bili vzeli Vaš dopis v „Novice“, ko bi mógli reči, da se je saj tudi polovica naših pesem pela!